

Būsto energinis efektyvumas netenkina 2 iš 5 šalies gyventojų: kaip jį pagerinti

Rasti raktažodžiai: Energetikos ministerija, karštas vanduo, šildymas, šiluma

Daugiau nei 40 proc. lietuvių nėra patenkinti savo būsto energiniu efektyvumu, rodo „Swedbank“ užsakymu atlikta gyventojų apklausa. Šie rezultatai atspindi daugiabučių, individualių, sublokuotų namų ar kotedžų realybę šalies miestuose ir miesteliuose. Nemaža dalis šių pastatų yra statyti prieš kelis dešimtmečius, todėl išsiskiria didelėmis energijos sąnaudomis ir prastu energiniu efektyvumu, sako Pavel Ladziato, „Swedbank“ Privačių klientų tarnybos vadovas.

Tyrimo duomenimis, ketvirtadaliui planuojančių keisti būstą gyventojų jo ekonomiškumas bei mažesnės išlaikymo sąnaudos yra vienas pagrindinių kriterijų, ieškant naujų namų. Vis dėlto, kai visos kitos nuosavo būsto ypatybės tenkina ar galimybės pakeisti turimą būstą paprasčiausiai nėra, verta ieškoti sprendimų, kurie leistų pagerinti namų energinį naudingumą.

Įvairūs skaičiavimai rodo, kad daugiausiai energijos namuose sunaudojama būsto apšildymui ir vėsinimui, **karšto vandens** tiekimui bei apšvietimui. Gerinant šių komponentų efektyvumą, sumažėja energijos išteklių naudojimas, o ilgalaikėje perspektyvoje tai padeda ne tik sutaupyti lėšų, bet ir sumažinti neigiamą poveikį aplinkai. Be to, tai padidina turto vertę ir prailgina jo tarnavimo laiką.

REKLAMA

Sprendimai, sulaikantys **šilumą** namuose

Daugiabučių namų gyventojų galimybės savarankiškai užtikrinti didesnę namų energinį efektyvumą yra labiau ribotos nei gyvenančių individualiuose, sublokuotuose namuose ar kotedžuose.

Nemažą dalį energijos suvartojimo efektyvumo klausimų butų savininkams išsprendžia daugiabučio renovacija. Visgi kai kurie energinio naudingumo didinimo sprendimai yra universalūs.

Pirmiausia verta pradėti nuo buto ar namo dalių, lemiančių didžiausią **šilumos** netekimą – nesandarių lauko durų bei langų, pastaruosius pakeičiant šiltais dvigubo stiklo paketo langais. Kitas žingsnis – fasado bei stogo šiltinimas.

Tinkamai apšiltintas stogas, fasadas bei sandarūs langai ir durys sumažina **šilumos** netekimą šaltuoju metų laiku, o vasarą gerai izoliuoto būsto vėsinimui reikia mažiau energijos.

Klimato kontrolė bei sistemų optimizavimas

Užtikrinus, kad **šiluma** iš namų „nepabėgs“ per langus ar netinkamai apšildytą ir izoliuotą namo fasadą, galima imtis **šildymo**, vėsinimo bei apšvietimo sistemų energijos vartojimo efektyvumo gerinimo. Tai padaryti galima jas atnaujinant arba įdiegiant automatizuotas sistemų valdymo priemones.

REKLAMA

Vienas tokio sistemų patobulinimo pavyzdžių – programuojami termostatai radiatoriams, kurie temperatūrą parinktą pagal paros metą, sumažintų **šildymą** nakties metu ar kai namuose nieko nėra ir padidintų ją prieš rytą ar gyventojams grįžus namo. Tokiu būdu galima sutaupyti nuo 15 iki 40 proc. **šildymui** reikalingos energijos.

Reaguojant į augantį gyventojų poreikį didinti savo būsto energinį efektyvumą, finansų įstaigos tam siūlo įvairius finansavimo sprendimus. Pavyzdžiui, „Swedbank“ praėjusiais metais gyventojams pristatė specializuotą paskolą namų energiniam naudingumui gerinti.

Taupesni kasdieniniai įpročiai

Sumažinti išlaidas būsto išlaikymui gali padėti ir nedideli pokyčiai bei geresni kasdieniai energijos vartojimo įpročiai.

Energetikos ministerijos duomenimis, iki 15 proc. namų ūkiuose suvartojamos energijos tenka apšvietimui. Norint sumažinti išlaidas būsto patalpų ir erdvių apšvietimui, tradicines elektros lemputes reikėtų pakeisti į LED – jos sunaudoja net 80 proc. mažiau elektros energijos nei kaitrinės lemputės ir 75 proc. mažiau nei halogeninės lempos.

Prireikus atnaujinti namuose esančius prietaisus, pavyzdžiui, šaldytuvą, skalbyklę ar indaplovę, svarbu atkreipti dėmesį į jų energijos vartojimo efektyvumo klases. Kuo ekonomiškesni buities prietaisai yra naudojami, tuo mažiau energijos ir vandens jie suvartoja.

Populiarėja saulės energija

Galiausiai, vertėtų apsvarstyti galimybę gaminti švarią energiją, pavyzdžiui, saulės ar geoterminę. Šie sprendimai padės sutaupyti bei prisidėti prie anglies dvideginio emisijų mažinimo.

Būsto energinis efektyvumas netenkina 2 iš 5 šalies gyventojų: kaip jį pagerinti (... tęsinys)

Skaičiuojama, kad įsigijus saulės elektrinę ir vartojant jos pagamintą saulės energiją, investuotą sumą galima susigrąžinti per 5–8 metus, o vėliau apie 20 metų tektų dengti tik perdavimo mokesť ir elektrinės priežiūros kaštus, nes standartinis saulės modulių eksploatacijos laikas siekia bent 25 metus.

„Swedbank“ siūloma finansavimo linija, skirta nuosavai saulės elektrinei įsirengti arba nutolusiai įsigyti, iki metų pabaigos buvo pasinaudoję daugiau nei 270 gyventojų. Bendra saulės elektrinėms išduota paskolų suma sudarė 1,64 mln. eurų.

„Swedbank“ duomenimis, dėl saulės elektrinių finansavimo dažniausiai kreipiasi 30–49 m. amžiaus šalies gyventojai, vidutiniškai saulės jėgainei gyventojai skolinasi apie 6 tūkst. eurų.

<https://www.savaite.lt/lietuva/situacija/8063-busto-energinis-efektyvumas-netenkina-2-is-5-salies-gyventoju-kaip-ji-pagerinti.html>